

SEJM I SENAT JAKO ORGANY WŁADZY USTAWODAWCZEJ W RP

PARLAMENT - DEFINICJA

Organ państwowy który:

- ma charakter kolegialny, przy czym jest to ciało o znacznej liczebności, nawet kilkusetosobowe,
- stanowi reprezentację społeczeństwa, co oznacza pośredni lub bezpośredni wybór w demokratycznych wyborach,
- bierze udział w sprawowaniu władzy państwowej co najmniej przez stanowczy (wiązący) udział w uchwalaniu norm prawnych o randze ustawowej,
- obraduje z zachowaniem zasady jawności,
- jego członkowie cieszą się szczególnym statusem.

**ZASADA SUWERENNOŚCI
NARODU – ART. 4 KONST. RP**

Władza zwierzchnia utożsamiana jest z pojęciem SUWERENNOŚCI.

Cechy suwerenności:

- 1) trwałość,
- 2) samowładność
- 3) całowładność
- 4) nieograniczoność,
- 5) pierwotny charakter.

Naród – twórca państwowości, podmiot władzy – w sensie politycznym zbiorowość bezpośrednio decydująca o swoich sprawach bądź wykorzystująca do tego swoich przedstawicieli

ZASADA SUWERENNOŚCI NARODU –
ART. 4 KONST. RP (ORZECZNICTWO)

„(...) suwerenność nie jest już postrzegana jako nieograniczona możliwość wpływu na inne państwa lub jako wyraz potęgi niepodlegającej wpływom zewnętrznym, przeciwnie, swoboda działań państwa podlega ograniczeniom prawnomiędzynarodowym. Zarazem jednak z punktu widzenia współczesnej polskiej doktryny prawa międzynarodowego suwerenność jest nieodłączną cechą państwa, która pozwala odróżnić je od innych podmiotów prawa międzynarodowego. Do atrybutów suwerenności należy: wyłączna kompetencja jurysdykcyjna odnośnie do własnego terytorium i obywateli, wykonywanie kompetencji w zakresie polityki zagranicznej, decydowanie o wojnie i pokoju, swoboda co do uznania państw i rządów, nawiązywanie stosunków dyplomatycznych, decydowanie o sojuszach wojskowych oraz o członkostwie w międzynarodowych organizacjach politycznych, prowadzenie samodzielnej polityki finansowej, budżetowej i fiskalnej.”

OTK K 32/09

**ZASADA SUWERENNOŚCI NARODU – ART. 4
KONST. RP (ORZECZNICTWO)**

„Uznanie woli Narodu jako jedyne źródła władzy i sposobu legitymizowania sprawowania władzy. (...) źródłem władzy w RP nie może być jednostka, grupa społeczna ani organizacja.”

OTK K 15/4 (wyrok)

„Nie ulega wątpliwości, że sprawowanie władzy przez przedstawicieli jest na tle obowiązującego systemu konstytucyjnego zasadą, a bezpośrednio sprawowanie władzy przez suwerena (referendum, inicjatywa ustawodawcza) – wyjątkiem.”

OTK K 31/06 (wyrok)

ISTOTA PARLAMENTU

Organ reprezentacji narodu.

Parlament jest jedynym organem państwowym powołanym w taki sposób, że jego skład odzwierciedla podstawowe orientacje i preferencje polityczne ogółu wyborców.(elekcja parlamentarzystów w wyborach powszechnych)

Art.. 4 Konstytucji RP

DWUIZBOWOŚĆ PARLAMENTU ARGUMENTY *PRO*

Wzmocnienie zasady podziału władz,

tworzenie lepszego prawa,

kontynuacja występującej w poszczególnych państwach
długoletniej tradycji,

lepszą reprezentacją narodu w częściach składowych państw
federalnych.

DWUIZBOWOŚĆ PARLAMENTU – ARGUMENTY *CONTRA*

Dwuzbiorność osłabia władzę ustawodawczą i jest przyczyną konfliktów w jej łonie,

w państwie unitarnym nie ma wyraźnie wyodrębnionych interesów uzasadniających istnienie drugiej izby,

druga izba wydłuża proces legislacyjny,

tradycja istnienia drugiej izby nie świadczy sama przez się o jej społecznym pożytku.

ART.. 10 KONSTYTUCJI

1. Ustrój RP opiera się na podziale i równowadze władzy ustawodawczej, władzy wykonawczej i władzy sądowniczej.
2. Władzę ustawodawczą sprawują Sejm i Senat, władzę wykonawczą Prezydent RP i Rada Ministrów, a władzę sądowniczą sądy i trybunały.

Art. 95 Konstytucji

1. Władzę ustawodawczą w RP sprawują Sejm i Senat.
2. Sejm sprawuje kontrolę nad działalnością Rady Ministrów w zakresie określonym przepisami Konstytucji i ustaw.

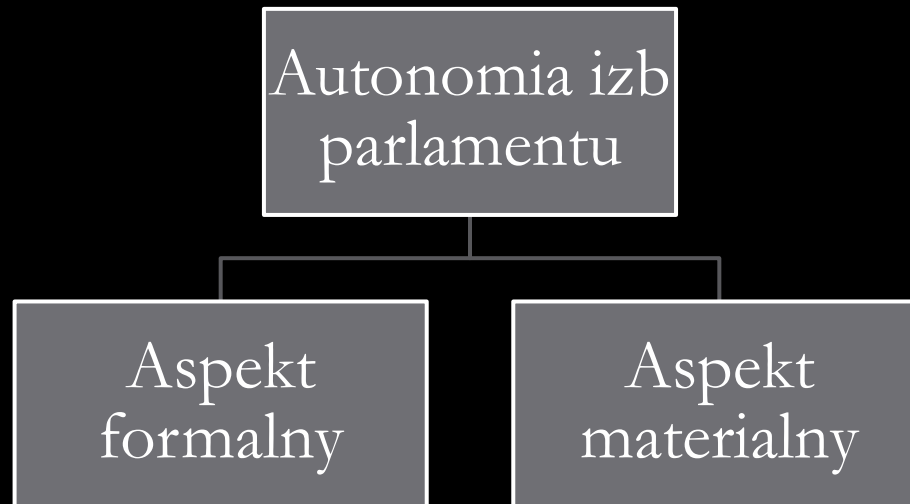
**SEJM I SENAT - DWUIZBOWOŚĆ NIERÓWNOZĘDNA,
UŁOMNA, NIEPEŁNA, NIESYMETRYCZNA (PROCES
LEGISLACYJNY)**

- 1) Postępowanie legislacyjne może być wszczęte tylko w Sejmie
(art. 118 ust. 3);
- 2) projekt staje się ustawą już w momencie uchwalenia przez Sejm (art. 120)
a dopiero uchwaloną przez Sejm ustawę Marszałek Sejmu przekazuje
Senatowi (art. 121 ust. 1);
- 3) Senat musi zająć stanowisko wobec ustawy w konstytucyjnie
wyznaczonym terminie, a brak stanowiska uznaje za przyjęcie ustawy.

AUTONOMIA IZB PARLAMENTU

Podstawowa zasada określająca pozycję parlamentu w systemie organów państwowych.

Polega na uznaniu wyłącznej właściwości izb parlamentu do podejmowania rozstrzygnięć dotyczących zwłaszcza ich wewnętrznej organizacji i sposobu działania.

**SYSTEMATYKA REGULAMINU
SEJMU**

**DZIAŁ I
PRZEPISY OGÓLNE**

Rozdział 1

Pierwsze posiedzenie Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej

Rozdział 2

Posłowie

Rozdział 3

Organy Sejmu

Rozdział 4

Zasady odpowiedzialności regulaminowej posłów

Rozdział 5

Wybór oraz powoływanie i odwoływanie organów państwowych

DZIAŁ II
POSTĘPOWANIE W SEJMIE

Rozdział 1

Postępowanie z projektami ustaw i uchwał

Rozdział 1a

Wysłuchanie publiczne

Rozdział 2

Postępowanie z pilnymi projektami ustaw

Rozdział 3

Przepisy dotyczące udziału Komisji Ustawodawczej w postępowaniu z projektami ustaw i uchwał

Rozdział 3a

Postępowanie z projektami ustaw o zmianie Konstytucji

Rozdział 4

Postępowanie z projektami kodeksów

Rozdział 5

Postępowanie z projektami ustaw dostosowujących polskie ustawodawstwo do prawa Unii Europejskiej

Rozdział 5a

Postępowanie z projektami ustaw wykonujących prawo Unii Europejskiej

Rozdział 6

Postępowanie z projektami ustaw budżetowych i innymi planami finansowymi państwa oraz rozpatrywanie sprawozdań z ich wykonania

Rozdział 7

Uchwalanie wotum zaufania i wotum nieufności; wybór Rady Ministrów

Rozdział 8

Postępowanie z zawiadomieniem Prezesa Rady Ministrów o zamiarze przedłożenia Prezydentowi do ratyfikacji umowy międzynarodowej, której ratyfikacja nie wymaga zgody wyrażonej w ustawie

Rozdział 9

Postępowanie w sprawach orzeczeń, sprawozdań, informacji, wniosków i uwag organów państwowych

Rozdział 10

Postępowanie w sprawach odpowiedzialności przed Trybunałem Stanu

Rozdział 11

Postępowanie w sprawach dyscyplinarnych posłów oraz w sprawach o pociągnięcie posłów do odpowiedzialności za przestępstwa lub wykroczenia albo o aresztowanie bądź zatrzymanie

Rozdział 11a

Komisja śledcza

Rozdział 12

Komisja do Spraw Służb Specjalnych i postępowanie w Komisji

Rozdział 13

Komisja Etyki Poselskiej

Rozdział 13a

Komisja do Spraw Unii Europejskiej

Rozdział 14

Posiedzenia komisji sejmowych

**DZIAŁ III
POSIEDZENIA SEJMU**

**Rozdział 1
Przepisy ogólne**

**Rozdział 2
Obrady Sejmu**

**Rozdział 3
Głosowanie**

**Rozdział 4
Interpelacje, informacje bieżące, zapytania poselskie i pytania w sprawach bieżących**

**DZIAŁ IV
KANCELARIA SEJMU**

**DZIAŁ IVa
DOSTĘP DO INFORMACJI PUBLICZNEJ**

Funkcje parlamentu

```
graph TD; A[Funkcje parlamentu] --> B[Ustawodawcza]; A --> C[Kontrolna]; A --> D[Kreacyjna]; B --> E[Ustrojodawcza];
```

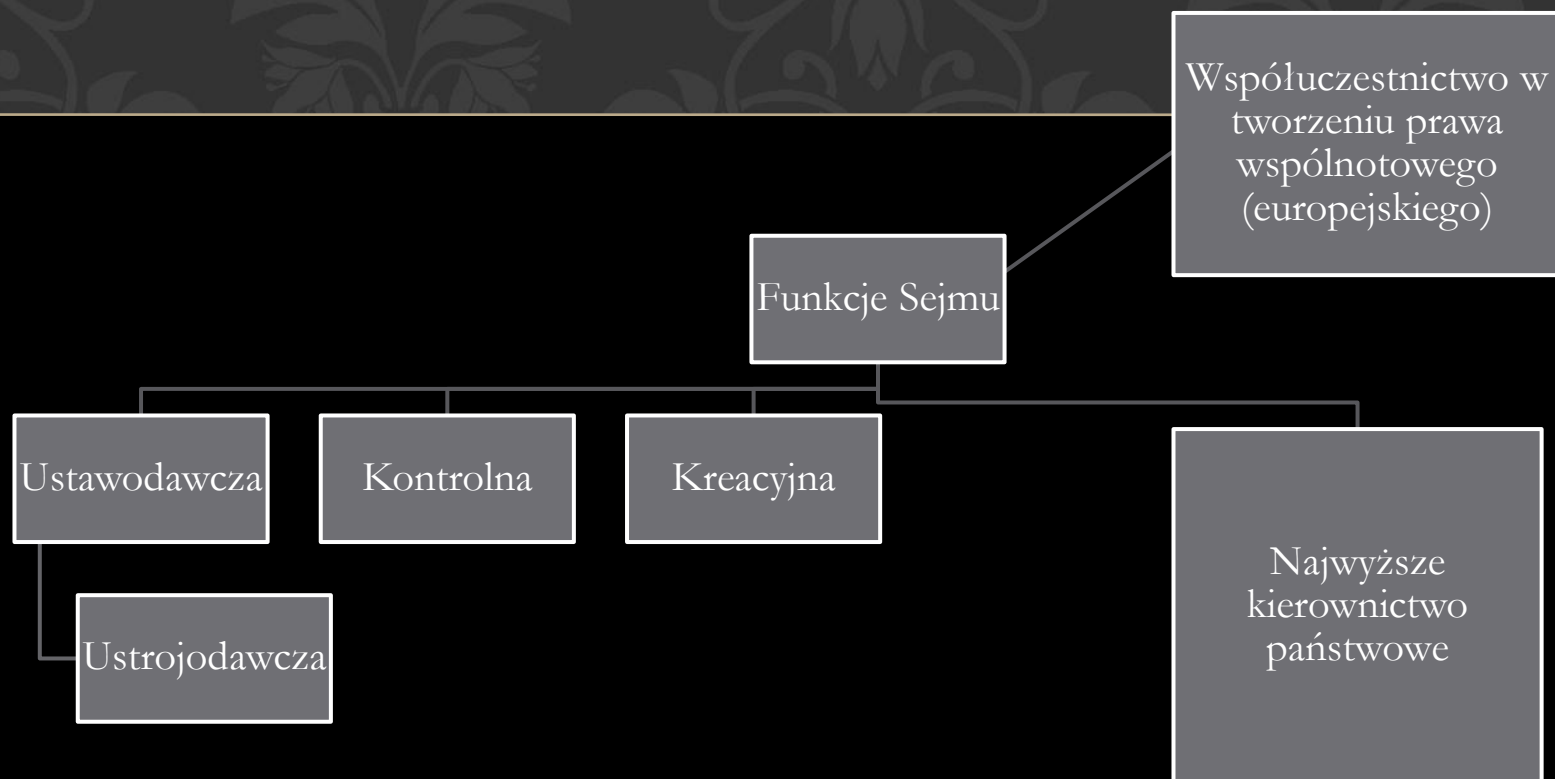
The diagram is a hierarchical tree structure. At the top is a box labeled 'Funkcje parlamentu'. A horizontal line below it branches into three vertical lines leading to three boxes: 'Ustawodawcza', 'Kontrolna', and 'Kreacyjna'. From the bottom-left corner of the 'Ustawodawcza' box, a vertical line goes down and then a horizontal line goes left to the top-left corner of a fourth box labeled 'Ustrojodawcza'.

Ustawodawcza

Kontrolna

Kreacyjna

Ustrojodawcza

FUNKCJA USTAWODAWCZA SEJMU I SENATU PO PRZYSTĄPIENIU POLSKI DO UE

Władza ustawodawcza staje się głównym poszkodowanym w następstwie procesu integracji. W literaturze szacuje się, iż parlament państwa członkowskiego traci (w związku z przeniesieniem ich na europejski szczebel decyzyjny) około 2/3 swoich dotychczasowych kompetencji ustawodawczych.

ORGANY SEJMU - KONSTYTUCJA

Marszałek Sejmu

Wicemarszałkowie

Komisje stałe

Komisje
nadzwyczajne

ORGANY SEJMU – REGULAMIN
SEJMU

Marszałek Sejmu

Prezydium Sejmu

Konwent Seniorów

Komisje sejmowe